

Co.,
sterdam.

reemde COUPONS
PROLONGATIEN
gatiekoers. Bedragen

Zetten.

ouden op een nader
den nieuwen Cursus,
ij wien tevens inlich.

ector,
KRAAVER.

zekering.

Gulden.

MARLE, Jhu. Mr.
K VAN DER OYE

zekeringen

TRA,
Catechismus

leerredenen.
gebonden f 1.50.

OOZE VENNOOTSCHAP

REKHADEL

VOORHEEN

CKER & WORMSER.

mpen, verscheen:

ndisme,

LENGA.

echts f 0.30.

ijgbaar.

VRIEND,

EFDE.

het Christelyk

DOOR

WIERSINGA.

V. STEELINK.

te druk.

te druk.

te druk.

binnenkort.

tje f 0.25.

te VENNOOTSCHAP

KHADEL

VOORHEEN

R & WORMSER.

rsiteit.

te Dordrecht van

f 1000. certif. 21/2

ma te Meppel van

v. d. B. te 2. f 5;

Verkeend f 31.10;

kenend f 78.10;

f te Sneek f 180;

Scherpenzeel f 31.

: Theol. faculteit;

erkerk f 6.25; van

an idem te Vianen

f 1.12; van idem te

Warfium f 1.12;

17/2; van idem te

en te Baambrugge

ll. 1899) f 6.24/2;

) f 9; van idem

an idem te Baambrugge

enveen f 4.13/2;

an idem te Vree-

enboven f 4.53/2;

van idem te Ka-

ockengen f 4.97;

Scheveningen f 1.

teit:

Leeuwarden, van

ek f 8.63; door

ft, van de Naal-

Naam des Hee-

erends te Maas-

en. f 41; door

te misstelling.)

EFAT,

Penningmeester.

terij):

BAKKE,

De Heraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1831. (Staatsblad N° 124.)

Zondag 19 Augustus 1900. N° 1181.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE. Abonnementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE: Bureau: Warmoesstraat 96, te Amsterdam.
Inzendingen, die later dan Donnerdag 's namiddags te 12 uren worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Abonnementsprijs: franco aan huis, per drie maanden f 1.20, voor het Buitenland per jaar f 6 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers aan het Bureau 10 Cent.
Abonneeanten worden aangenomen door alle Boekhandelaars, Postdirecteuren enz. en aan het Bureau te Amsterdam.
Advertentie: van 1 tot 6 regels f 1.20, voor elk regel meer 20 Cent.
Aanvragen en vermelding van liefdegaven en Verslagen van Vereen. 12 Ct. p. regel.

"De dingen die niet bewegelijk zijn."

En dit woord: Nog eenmaal, wijst aan de verandering der bewegelijke dingen, als welke gemaakt waren, opdat blijven zouden de dingen die niet bewegelijk zijn. Hebr. 12 : 27.

"Hier beneden het worden, eens daarboven het zijn!" Hebt ge ooit, met krachtig voorvoel, de heerlijkheid als vooruit doorleefd, die in dit "niet meer worden", maar "eewiglijk zijn" u tegenschittert?

Ons worden hier is ons gestadig veranderden. Op den weg dien wij betreden is, gelijk de dichter zong, geen voetstap die beklijft. Al het heden wordt verleden, schoon 't ons toegerekend blijft.

En let wel, dat rusteloze van het "worden" is geen straf voor de zonde. Zeker, de zonde heeft ook dat worden, en verworpen, en veranderden op schrikverwekkende manier veranderd. De dood en het graf toonen het wel, wat er, als bittere vrucht der zonde, van onzen persoon, van ons leven, van onzen werkring, van ons geluk, en van onze aardsche idealen, ten slotte wordt.

Zoo zou het, buiten zonde, niet zijn toegestaan. Door éenen mensch is de zonde in de wereld gekomen, en door de zonde de dood.

Maar toch, ook zonder en buiten zonde, zou in deze bedeling de gestadige verandering, het rusteloze worden, tot onze natuur hebben behoord.

God schiep ons in oorspronkelijke gerechtigheid, ongetwijfeld, en in dien zin bezat Adam gerechtigheid, heiligheid en wijsheid. Maar hij bezat dit geestelijk goed niet, om te blijven die hij was en waar hij was. Tot nog veel hooger en heerlijker was hij geroepen. Juist dat overgaan uit den paradijsstaat in den hemelschen staat was het mysterie van het werkverbond. Hij stond voor het gebod, en door volbrenging van dat gebod zou hij grijpen wat hij nog niet had: het eeuwig, het niet veranderende, het blijvende leven. Het stempel, dat God zelf op de dingen hier beneden gedrukt heeft, is wat de Psalmist tekent in deze woorden: "Gij zult ze veranderen, en zij zullen veranderd wezen."

Altoos het worden, hier nooit het zijn. "Hier geen blijvende stad, maar een zoeken van de toekomstende."

Aan 'smoeders borst ontsluit zich ons oog. Van kind worden we knaap en jongeling. Wie jongeling is, haast zich om man te worden. En als we man zouden willen blijven, worden we grijsaards. Straks stokouden, en dalen in het graf. En dat worden en verworden in onze jaren, het is slechts het beeld van de rusteloze verandering, waar heel onze existentie doorheen jaagt. Onze opvoeding is worden. Heel onze levensveraring is gevormd worden en ripen. Elken morgen dat we ontwaken, zijn we weer anders dan toen we insliepen. We groeien, en worden van klein groot. Schier geen trek op ons gelaat blijft eender. Telkens andere gewaarwordingen, gevoelens, verlangens. Rusteloze wisseling in ons uit- en inwendig bestaan. Soms zelfs gaat dat veranderen in en aan en ons, zoo snel en zoo schier geweldig toe, dat we vervreemden van ons zelf, en ons als gejaagd gevoelen door een drijver, die nooit afstaat.

Nu is al dat bange in het veranderen uit de zonde; maar ook al denkt ge u er dit angstige uit weg, nooit zijn, maar rusteloos veranderen, zou toch uw deel op aarde wezen.

Natuurlijk, er is iets in u, uw ik, uw verborgen wezen. De man die zat van dagen sterft, is hetzelfde wezen, dat eens als kindeke door zijn moeder ontvangen werd.

Maar in zijn toestand, in zijn bestaanswijze, in zijn aanzijn en existentie viel nooit anders dan verandering waar te nemen. Vergelijk maar het portretje van het kindeke aan 'smoeders borst met de beeltenis van den grijsaard, gemaakt kort vóór hij stierf.

Hij was dat kindeke, en ook die grijsaard is hij, maar als een kleed verouderd. Dat is het wat de Schrift noemt: "de verandering der bewegelijke dingen"; en daartegenover plaatst dezelfde Schrift nu "de dingen die niet bewegelijk zijn"; het leven daarboven, dat niet veranderlijk is, het Goddelijk-hemelsche dat nooit wordt, maar eewiglijk is, en daarom heet: het eeuwig leven.

Een klaar en helder begrip van wat dat inheeft, eewiglijk te zijn, en nooit meer te worden, kunnen we ons niet vormen.

De taal die we spreken, de voorstellingen die we ons vormen, de begrippen die we in elkaar zetten, zijn alle ontleend aan deze

bedeeling, en hier op aarde is alles aan de wet der verandering onderworpen. De Heere is de Rotssteen; maar langs de wanden van dien Rotssteen kabbelen de wateren des levens rusteloos voort. De natuur verandert, het aanschijn des hemels verandert, historie zegt, dat er altoos andere dingen kwamen. En daarom, wat worden is, verstaan we, maar wat zijn is, verstaan we niet.

In het braambosch gaf God het Mozes door een wonder te aanschouwen. Wat brandt verteert. Maar zie, het braambosch brandde, en verteerde niet. Het glinsterde in helderen gloed, en toch verging het niet. Dat was het zijn. En daarom was dat braambosch zinbeeld van 'sHeeren heiligen naam: IK ZAL ZIJN DIE IK ZIJN ZAL, Jehovah, die God die nooit wordt, maar altoos is.

Zoo sprak ook de Middelaar. Niet "eer Abraham was, was ik," maar: eer Abraham was, ben ik. Hem was gegeven het leven in zich zelf te hebben. En daarom, ook in hem geen worden, wel naar zijn menschelijke, maar niet naar zijn goddelijke natuur. Ook in hem het eeuwig zijn.

Toen de wereld geschapen en toebereid was, toen werd er niets meer; de wereld was er. En daarom ging toen de Sabbath in. Want de Sabbath Gods is dat zijn. Het ophouden van den arbeid des wordens.

En daarom is de Sabbat instraling van hemelsche ruste in de vermoeienis van het eindeloos worden op aarde.

Wie het zoo kent, die vangt den "eewigen Sabbat" reeds hier op aarde aan.

Toch slechts bij voorvoel, bij voorsmaak, door vooruitgrijping. De zenuwe Sabbat, de ruste van het eindeloos worden, de zaligheid van het eewiglijk zijnde en blijvende, hoort bij het rijk der heerlijkheid, als niets meer veranderen zal, en er niets meer bewegen zal worden, als het worden uit heeft, en we in zijn gegaan in het eeuwig Zijn.

Aan dat goed te verstaan, hangt hier reeds de zaligheid van het geloof, de weelde der genieting van wat de Schrift genade noemt.

Die heerlijkheid cijfert men thans uit het Evangelie van Jezus weg, en daardoor wordt het Evangelie krachteloos.

Och, dat men Genade toch weer verstond, zooals de Schrift ze u betuigt en de vaders ze gegrepen hebben.

"Ik weet dat ik overgezet ben uit den dood in het leven". "Gerechtigvaardigd door het geloof heb ik vrede bij God". Niet: gijlieden wordt, maar: gijlieden zijt gijlieden door het woord dat ik tot u gesproken heb". "Die Hij te voren verordineerd heeft, deze heeft hij ook gerechtvaardigd, en die Hij gerechtvaardigd heeft, deze heeft Hij ook verheerlijkt". "De erfenis is onverderfelijk, onbevleedelijk, onverwelklijk". "Die uit God geboren is, zondigt niet meer, en hij kan niet meer zondigen, want het zaad Gods blijft in hem". "Wij hebben de verlossing door zijn bloed". Ons leven moet niet nog komen, maar het is er, "met Christus verborgen in God". Christus is ons "van God gegeven tot onze wijsheid, onze rechtvaardigheid, onze heiligmaking, onze verlossing". We moeten het niet nog ontvangen, maar we hebben het; er niet nog komen, maar zijn er.

Dat is het Evangelie.

Maar dat Evangelie werpen zelfs de zoogenoemd orthodoxen omver. Van het zijn in de genade weten ze niet meer. Ook in de genade moet het alles worden. Niet in Christus zijn ze geheiligd, maar ze moeten zelf door inspanning heilig worden. Ze zijn niet kinderen Gods, maar ze moeten alle Gods kinderen worden. En natuurlijk, daarmede komen ze vóór hun sterven niet gereed. En dan maken ze er van, dat dit worden ook aan de overzij van het graf doorgaat.

De dingen die niet bewegelijk zijn, maken ze bewegelijk, en daardoor wordt de onrust van deze wereld in den hemel overgebracht.

Houd uw ziel van dat vervalschte Evangelie toch verre. Hier of hier naamaals wordt juist beheerscht door de voltrekte tegenstelling, dat op aarde de dingen worden, maar dat in het hemelsche de dingen zijn.

Gij dus ook, en ook die, in Jezus ontslapen, van u gingen. Hier verandering en altoos anders worden, maar daár heeft dat uit. Dan is de pelgrimstocht volbracht. Dan is het scheepje op de thuisreis in de have der eeuwig ruste binnengelopen. Niet om straks weer het anker te lichten, en weer door storm en wind op de woedende baren te worden omgedreven, maar om nooit meer uit te varen, en eewiglijk te blijven waar het is.

Toch zijt ge er ook zoo nog niet.

Het is niet alleen, dat ge uit een bewegelijke

wereld dan in een onbewegelijke wereld zult zijn overgezet, maar veel meer nog, dat gij zelf dan, met uw persoon, met uw hart, met het diepst van heel uw innerlijk bestaan, zult hebben opgehouden te worden, om nooit anders dan een eeuwig ruste te kennen, een eeuwig-zijn in den Middelaar.

Voor Kootwijks Scholen.

In hartelijken dank ontvangen.
Door Ds. HOUTAGERS: Van het Locaal Comité te Hillegersberg, gift met bestemming f 1; van J. G. B. te O. B. L. f 0.75; van J. Bouwens te Broek op Langendijk f 0.50; van A. v. d. Spiegel te Rotterdam, aan Uniegiften f 6; van den heer P. Versluis te Numansdorp, in de Uniecollecte f 1.50.

D. HULLEMAN,

Kootwijk. Penningmeester.

Officieele Berichten.

Classis Harderwijk.

De Classis Harderwijk der Gereformeerde Kerken, vergaderd te Ermelo den 9 Aug. 1900, kennis genomen hebbende van het feit:

a. dat de kerk van Elburg Ds. G. J. D. Aalders voor den Dienst des Woords en der Sacramenten onder de kriegsgevangenen broeders op St. Helena heeft afgestaan;

b. dat door tusschenkomende omstandigheden Ds. Aalders niet naar St. Helena is uitgezonden;

c. dat de kerkeraad van Elburg aanvankelijk bezwaar maakte Ds. Aalders weer als Diaconus des Woords te ontvangen, zonder hierin de Gemeente gekend te hebben;

d. dat, hoewel Ds. Aalders nog formeel aan de kerk van Elburg verbonden was, hij sinds verklaard heeft liever niet langer in Elburg te willen arbeiden;

besluit:

dat van heden af, in 't belang van beide partijen, elke kerkelijke hand tusschen Ds. Aalders en de kerk van Elburg wordt opgeheven;

verklaart, dat geen bezwaren tegen de leer of het leven van Ds. Aalders haar bekend zijn, en beveelt Z. Eerw. middelen dringend ter beroeping aan de vacante Kerken aan.

Het adres van Ds. Aalders is Bas Bacherlaan 622 A3 te Apeldoorn.

Namen de Classis,
P. WARMEHOVEN, h. t. Scriba.

Buitenland.

Engeland. Uit de Engelse bladen die wij lezen, zien we, dat men in Engeland gaat gelooven dat de oorlog in Zuid-Afrika nog wel een tijd lang zal duren. Men begint het te betreuren, dat de regering zoo vele berichten achterhoudt, terwijl het vermoeden rijst dat de stand van zaken in Zuid-Afrika veel erger is, dan men oppervlakkig meent. Wat waar is, omtrent de klachten over legervervoering en transport, begint van lieverde uit te lekken. Welke resultaten de oorlog moge opleveren, zoo heet het, een radicale hervorming van het ministerie van oorlog zal er het gevolg van moeten zijn. Allen die klachten hebben over de voeding en de geneeskundige behandeling van zieke of gewonde militairen moeten er mede voor den dag komen, om daarmede het land een dienst te bewijzen.

Zoo gaat men voort. Doch helaas hoort men schier niets van verootmoediging over het onrecht, dat den Zuid-Afrikaanschen Republieken wordt aangedaan. Een predikant, die in zijn prediking het Engelse volk voortdurend daarover aanklaagde, werd genoodzaakt zijne beklagend te leggen!

N.-Amerika. Herziening der geloofsbelijdenis?
In de Verenigde Staten van N.-A. wordt de kwestie van de herziening der geloofsbelijdenis meer dan te voren besproken. Deze vraag is in de Presbyteriaanse kerk bepaald aan de orde gesteld. In de andere Gereformeerde kerken niet men met belangstelling de dingen, die komen zullen, tegemoet.

Sommigen vleien zich met de gedachte dat de onrust die tegenwoordig in de zusterkerk heerscht, veroorzaakt wordt door de strenge manier waarop de Gereformeerde leer van de uitverkiesing in de Confessie van Westminster uitgedrukt wordt. Men denkt dat de oppositie tegen de belijdenis der kerk zich alleen richt tegen den harden vorm en niet tegen de wet zelf.

Wanneer dit maar waar was?

Eene geloofsbelijdenis mag te allen tijde in den rechten weg opnieuw aan Gods Woord getoetst worden, al belijden wij tevens dat onder de leiding des Heiligen Geestes de Gereformeerde kerk kwam tot uitdrukking van haar geloof. Wel is er de belofte dat de Heere zijne kerk in alle waarheid leiden zal, maar dit sluit niet buiten dat in kerkelijke vergaderingen een tijdlang de lingen kan trumfeeren. Daarbij kan het zijn dat de Heere zijne kerk dieper wil inleiden in de verborgenheden des geloofs en dat daarom uitbreiding van de belijdenis noodig wordt.

Maar daarom gaat het in de Presbyteriaanse kerk niet.

De richting waarin de meeste leeraars en predikanten der Presbyteriaanse kerk zich bewegen, is niet de Gereformeerde of Calvinistische,

Het is nu reeds zoover, dat een leeraar der Presbyteriaanse kerk het uitsprekt dat de Westminsterse geloofsbelijdenis eene nachtmerrie is, waardoor de Presbyteriaanse kerk verhandeld werd om haar roeping te vervullen. Inderdaad wil men uit de Westminsterse Confessie verwijderen, wat het hart is van de kerk. Vooral heeft men bezwaar tegen het derde en tiende hoofdstuk der Confessie, welke handelen over Gods raadsbesluit en de krachtdadige roeping Gods. Maar wanneer de inhoud der artikelen verdwenen is of verwaterd, zal het uitkomen, dat alle andere artikelen daarmede in het nauwste verband staan, zoodat men genoodzaakt zijn zal, verder te wijzigen en te verwateren.

Dit is de korte inhoud van een artikel van Dr. Steffens over de herziening der Confessie. Aan het slot van zijn artikel zegt dezelfde schrijver, dat men liever dan de Confessie te herzien, aan den arbeid moest tijgen, om haar uit te breiden, door de waarheid Gods te plaatsen tegenover den leugen der eeuw. Wij hebben geen kerk belijdenis noodig, om daardoor gelegenheid te hebben de oude in een museum van oudheden te plaatsen, want korte geloofsbelijdenissen, waardoor de Gereformeerde kerk uitsprekt wat zij belijdt in gemeenschap met de geheele Christelijke kerk, hebben wij in de 12 artikelen, de geloofsbelijdenis van Nice en die van Athanasius. Dr. Steffens zegt dan voorts:

"Maar er zijn in onze dagen dwalingen, die onze vaders niet kenden, dwalingen, die wel een greintje waarheid in zich bevatten, maar die juist daarom beoorloofde dwalingen zijn. Die dwalingen moeten onder de oogen worden gezien, en de greintjes waarheid er in geloovig aanvaard en beleiden. Zulke dwalingen zijn het Darwinisme en het Socialisme. De eerste dwaling is eene wijsbegeerte, gebouwd op het natuuronderzoek onzer dagen, de tweede is te voor schijn groepen door de ontwikkeling van nijverheid en koophandel, waardoor de maatschappelijke toestanden onzer dagen een geheel ander karakter hebben verkregen. Tegenover deze brandende vraagstukken zijn wij in onzen tijd geplaatst. Wat hebben wij te doen? Welke positie hebben wij in te nemen? Wij vervullen zekerlijk niet onzen plicht, indien wij ze eenvoudig op zij laten liggen. Onze kinderen groeien op in zulk een licht. De wetenschap op onze hoogere scholen is geheel in de handen van het Darwinisme, dat als de hoogste wijsheid geprezen wordt; onze arbeiders verkeeren in kringen, waar soms de radikaalste maatregelen tegen het kapitaal aan geprezen worden. Is het genoeg, die richting onzer dagen eenvoudig te veroordeelen, en den staf te breken over allen, die haar toegedaan zijn? Neen, wij behooren kennis te maken met deze dingen. Vooral onze leiders moesten met die dingen op de hoogte zijn. De leer der schepping en der voorzienigheid, de leer van den val des menschen en zijne verlossing ver krijgen een geheel ander karakter in den smelt-kroes van het Darwinisme; de leer van het Koninkrijk Gods, het Christelijk huisgezin en de leer van de overheid worden veranderd voor het Socialisme. Zulk een pogen is beter dan aantredingen op herziening van geloofsbelijdenissen, die in onze dagen in onze omgeving, niets dan verwarring aanricht."

We zien hieruit dat Dr. Steffens een goed inzicht heeft in de taak der toekomst van de Gereformeerde kerk. Van harte hopen wij dat in de Presbyteriaanse kerk van N.-Amerika de kwestie dezer herziening tot een goed einde wordt gebracht.

Wij vrezen echter dat, wanneer de Gereformeerde beginselen segevierden, velen zich van de gemeenschap der Presbyteriaanse kerk zullen losmaken.

CHINA. Rede van een predikant uit China over de jongste gebeurtenissen daar te lande.

Wij hebben voor ons het verslag van eene rede van Ds. Owen uit Peking, te Nottingham gehouden.

Wij ontleenen daaraan het volgende:

"Het jaar 1898 was een van de merkwaardigste in de historie van China, want toen verbleef zich een groote hervormingspartij met den keizer aan het hoofd, met het doel om eene reconstructie van China naar buitenlandsch model, onder Christelijken invloed, te bewerken. De leiders van de reformbeweging waren eenige mannen, die tot de uitstekendste geleerden, tot de hoogste en meest bekwame ambtsdragers moesten gerekend worden. Het meermalen der partij bestond uit jongere letterkundigen, kooplieden en edellieden.

In 1898 werden wij in Peking verrast door de mededeeling, dat de keizer aan het depot van het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap gevraagd had om een exemplaar van den Bijbel en ook om een exemplaar van elk tractaat en boek, dat het depot in voorraad had. Er werden naar het paleis 180 exemplaren van verschillende geschriften gezonden; deze werden door klerken en voor een oversgeschreven. Men werkte daaraan dag en nacht, en weldra ging het gerucht door het geheele rijk, dat de keizer Christelijke boeken bestudeerde. Dit nieuws veroorzaakte groote blijdschap onder allen, die in China arbeidden aan de uitbreiding van het koninkrijk Gods, en niet minder onder de Chinezen die het Christendom hadden aangenomen, en er werd gelieden dat het licht Gods mocht schijnen over de bladzijden, die de keizer las. Het bleek dat dit gebod ten deele was verhoord, doordat tegen het einde van Januari een edict werd uitgevaardigd, waarbij het vestigen van eene Christelijke nationale Universiteit te Peking, gebouwd naar buitenlandsch model en gediend door buitenlandsche hoogleraren, werd goedgekeurd.

Daarop volgden andere keizerlijke edicten, die een ruimen, vooruitstrevenden geest ademen, en wij gevoelden, dat wij in eens een nieuwe atmosfeer ademden, en dat iets nieuws van het paleis op komst was. Op den 1den Juni begon de keizer met het uitgeven van een lange en prachtige reeks van edicten, die ten doel hadden, om China op eene lijn te plaatsen met de Westersche landen. Zij hadden niet alle dezelfde betekenis, maar indien zij waren uitgevoerd, dan zou China in 20 of 30 jaren hervormd zijn geworden, gelijk Japan hervormd was. Onder die edicten was er een, die voor zendelingen van groot belang was. Daarin betreurde de keizer het, dat er zoo telkens aanvallen gedaan werden op de Christelijke zendingsstations, terwijl de hooge ambtenaren werden berispt, die deze geweldenaarjen toelieten. Hij verzocht hun, toe te zien, dat die aanvallen ophielden, en dat gerechtigheid zou gedaan worden aan zijne Christelijke onderdanen. Dit edict deed ons zien, hoedanig de gezindheid van den keizer was tegenover de zending en het Christendom.

Wanneer de hervorming was doorgestaan, zouden we in een paar jaar een toevloed tot de Christelijke kerk van China gezien hebben, gelijk de wereld niet gezien had sedert Constantijn de groote den Christelijken godsdienst aannam en een groot deel van het Romeinse rijk met zich medenam. De eerste en voornaamste reden van deze groote beweging in China was de Japanesche oorlog. Ernstige menschen zagen in, dat China zijn oude paden moest vaarwel zeggen, om nieuwe wegen te gaan bewandelen; men sprak het uit: Wij moeten veranderen of sterfen. Zij hadden de wereld rondgezien en waren verbaasd over de intelligentie, die zij bij andere volken vonden. Zij zagen dat de grootste natie Christelijk waren, en de Chineesche geloofde in de waarheid: "Aan hunne vruchten zult gij ze kennen." Sedert den oorlog met Japan, hadden de geleerden eene menigte Christelijke boeken gelezen en besproken, en deze boeken gaven den keizer en de hervormingspartij den drang tot reformatie. Jammer genoeg, werd deze beweging plotseling gestuit.

De keizerin-weduwe kwam tusschenbeide en deed de beweging ophouden. Ik heb geen reden om te onderstellen dat zij op dat oogenblik tegen de hervorming zelf gekant was; zij zou er niets op tegen gehad hebben om informatie op anderen toe te passen; zij scheen alleen gekant te zijn tegen eene verandering van hare eigene positie. Gedurende twee lange perioden was zij regentes van het land geweest, en toen zij de teugels van het bewind aan den tegenwoordigen keizer overhandigde, hield zij twee prerogatieven van het keizerschap voor zich: het groote rijkszegel en de benoeming van alle hogere burgerlijke en militaire ambtsdragers. Zij die eene hervorming wilden, hadden er op tegen dat de keizerin haar macht zou behouden. De keizer had ambtsdragers noodig, die zijn hervormingsplannen konden begrijpen en ten uitvoer brengen. Zoo lang de hoogste betrekkingen van den staat in handen bleven van mannen die door de keizerin benoemd waren, hadden zijne edicten geen kracht. De keizer gevoelde dat zijne positie onhoudbaar was, en verzocht daarom de keizerin-weduwe om haar macht van benoeming te laten varen. Zij weigerde pertinent. Daarna verzocht hij haar om die macht onder zijne leiding uit te oefenen; maar dit voorstel verwierp zij met dezelfde kracht. De keizer wendde zich tot zijne maddelieden, en deze fluisderden: "zet haar op een wipstoel". Maar ongelukkig genoeg had de keizerin lange ooren, en zij hoorde het geluister. Zij was niet van plan om zich op zijde te laten zetten, en maakte zich op om hare kracht te meten met hen, die trachten haar van de baau te dringen. Zij stuurde het op den 16den September dien kant uit. Een worsteling ontstond tusschen haar en den keizer, welke eindigde na een strijd van zes dagen met den volkomen triomf van de keizerin.

De keizerin kocht de leiders van het noorderlijk leger om, en haalde al de ambtenaars naar haar kant over. Om een zekere overwinning te hebben, beweerde zij een complot tegen den keizer, tegen haar zelf en tegen de dynastie ontdekt te hebben. Zij zeide, dat de hervormers een geheim genootschap hadden opgericht, waarvan de leus was: Wij zijn voor China, maar niet voor de Manchurische dynastie. Zij hield daarom den kreet aan: De dynastie is in gevaar, en die kreet vereenigde elke Manchu in het rijk onder haar banier. Toen ging zij straffen, en hare slagen waren bloedig. De keizer is van dat uur tot den huidige oogenblik in naam keizer van China geweest. Hij werd nimmer afgezet; alleen was de keizerin-weduwe met haar goede hart hem ter hulpe gekomen! Maar inderdaad werd hij op zijde gezet. Hij werd niet erkend, maar in een deel van het keizerlijk paleis gevangen gehouden. Zes van de leiders der hervorming werden onthoofd, twee werden verbannen, enkelen werden voor hun leven ontsiet uit hun ambt, anderen voor hun leven gevangen gezet, anderen waren zoo gelukkig om naar Japan te kunnen vluchten, waar zij nog als ballingen vertoeven. Door al deze harde middelen maakte de keizerin een einde aan de hervormingsbeweging, en naar allen schijn was haar triomf volkomen.

De keizerin hield het er voor, dat de Boxers eene partij vormden, die tegen de hervorming, tegen de vreemdelingen en tegen het Christendom gekant was. Zij zag een verband tusschen hervorming en vreemdelingen en Christenen, omdat al de hervormers op goeden voet stonden met de vreemdelingen, geneid waren om de westersche beschaving aan te nemen en velen van hen zeer welwillend gezind bleken voor de